EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 18.4.2007
KOM(2007) 197 lopullinen

2007/0071 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen takaisinottosopimuksen allekirjoittamisesta

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen takaisinottosopimuksen tekemisestä

(komission esittämät)

PERUSTELUT

I. POLIITTINEN JA OIKEUDELLINEN KEHYS

EU:n yhteinen Ukraina-strategia hyväksyttiin 11. joulukuuta 1999. Yksi siinä ehdotetuista toimenpiteistä oli takaisinottosopimuksen tekeminen Ukrainan kanssa. Yleisten asioiden neuvosto antoi 13. kesäkuuta 2002 komissiolle Euroopan yhteisön ja Ukrainan välillä tehtävää takaisinottosopimusta koskevan virallisen neuvotteluvaltuutuksen. Komissio toimitti Ukrainan viranomaisille tekstiluonnoksen elokuussa 2002, ja ensimmäiset viralliset neuvottelut käytiin Kiovassa 18. marraskuuta 2002. Tämän jälkeen pidettiin vielä 12 kokousta vuoron perään Kiovassa ja Brysselissä, ja marraskuusta 2005 alkaen neuvoteltiin samaan aikaan myös EY:n ja Ukrainan välisen viisumien myöntämisen helpottamista koskevan sopimuksen tekemisestä. Virallisia neuvotteluja valmisteltiin aika ajoin epävirallisissa asiantuntijakokouksissa.

Viimeisissä neuvotteluissa 10. lokakuuta 2006 komissio esitti Ukrainalle molemmat sopimukset käsittävän sopimuspaketin, jossa ehdotettiin, että takaisinottosopimukseen sisältyviin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinottoa koskevien määräysten voimaantuloon sovellettaisiin kahden vuoden siirtymäaikaa. Ukrainan EU-suurlähettiläs ilmoitti komissiolle 25. lokakuuta, että Ukraina hyväksyy sopimuspaketin, johon sisältyy kahden vuoden siirtymäaika. Takaisinottoa ja viisumin myöntämisen helpottamista koskevat sopimukset parafoitiin Ukrainan ja EU:n välisessä huippukokouksessa Helsingissä 27. lokakuuta 2006.

Jäsenvaltioille on tiedotettu säännöllisesti (epävirallisten ja virallisten) neuvottelujen etenemisestä ja niitä on kuultu neuvottelujen kaikissa vaiheissa.

Yhteisön kannalta sopimuksen oikeusperustana on EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan 3 kohdan b alakohta yhdessä sen 300 artiklan kanssa.

Liitteenä olevat ehdotukset muodostavat oikeudellisen välineen sopimuksen allekirjoittamista ja tekemistä varten. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä. Euroopan parlamenttia on kuultava virallisesti sopimuksen tekemisestä EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Sopimuksen tekemistä koskevassa päätösehdotuksessa säädetään sopimuksen käytännön soveltamisessa tarvittavista sisäisistä järjestelyistä. Siinä säädetään muun muassa, että komissio edustaa yhteisöä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana sopimuksen 15 artiklalla perustettavassa sekakomiteassa. Sopimuksen 15 artiklan 5 kohdan mukaisesti kyseinen komitea vahvistaa oman työjärjestyksensä. Komissio esittää yhteisön kannan komitean työjärjestykseen samalla tavoin kuin yhteisön aiemmin tekemien takaisinottosopimusten yhteydessä eli kuultuaan asiassa neuvoston nimeämää erityiskomiteaa. Yhteisön kanta sekakomitean muihin päätöksiin vahvistetaan perustamissopimuksen asiaan sovellettavien määräysten mukaisesti.

II. NEUVOTTELUJEN TULOKSET

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asetetut tavoitteet saavutettiin ja että yhteisö voi hyväksyä takaisinottosopimuksen luonnoksen.

Sopimuksen lopullinen sisältö voidaan tiivistää seuraavasti:

- Sopimus jakautuu seitsemään jaksoon, joissa on yhteensä 21 artiklaa. Sopimuksessa on lisäksi kahdeksan liitettä, jotka muodostavat erottamattoman osan sopimusta, neljä yhteistä julistusta ja yksi Ukrainan yksipuolinen julistus.

- Sopimuksella vahvistetut takaisinottovelvollisuudet (2–4 artikla) on laadittu täydellistä vastavuoroisuutta noudattaen, ja ne kattavat omat kansalaiset (2 artikla), kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt (3 artikla) sekä tapaukset, joissa takaisinotto on tapahtunut erehdyksessä (4 artikla).

- Velvollisuus ottaa takaisin oman maan kansalaiset (2 artikla) koskee myös entisiä oman maan kansalaisia, jotka ovat luopuneet kansalaisuudestaan, mutta eivät ole saaneet minkään muun valtion kansalaisuutta eivätkä myöskään ole saaneet oleskelulupaa missään muussa valtiossa. Lisäksi 2 artiklaa täydennetään kansalaisuuden menettämistä koskevalla yhteisellä julistuksella.

- Velvollisuuteen ottaa takaisin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä (3 artikla) liittyy seuraavat edellytykset: a) takaisinotettavalla henkilöllä oli maahan tullessaan vastaanottavan valtion myöntämä voimassa oleva viisumi, ja hän on tullut maahan suoraan pyynnön vastaanottavan valtion alueelta, tai b) kyseisellä henkilöllä oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottavan valtion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa, tai c) kyseinen henkilö on tullut laittomasti pyynnön esittävän valtion alueelle suoraan pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion alueelta. Nämä velvollisuudet eivät koske ilmateitse lentoaseman kautta kulkevia henkilöitä eivätkä myöskään sellaisia henkilöitä, joille pyynnön esittävä valtio on myöntänyt joko viisumivapaan pääsyn alueelleen tai pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan.

- Sen vastineeksi, että Ukraina suostui edellä mainittuun kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien takaisinottovelvollisuuteen (3 artikla), Euroopan yhteisö suostui lykkäämään tämän velvoitteen soveltamista kahdella vuodella sopimuksen voimaantulosta (20 artiklan 3 kohta). Tuon kahden vuoden siirtymäkauden aikana sopimuksen 3 artiklaa sovelletaan ainoastaan kansalaisuudettomiin henkilöihin ja sellaisten kolmansien maiden kansalaisiin, joiden kanssa Ukrainalla on takaisinottoa koskeva kahdenvälinen sopimus tai muu järjestely. Jäsenvaltioiden ja Ukrainan välillä kansalaisuudettomien henkilöiden ja kolmansien maiden kansalaisten takaisinotosta tehtyjen voimassaolevien kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen määräyksiä sovelletaan edelleen kahden vuoden siirtymäkauden aikana (17 artiklan 2 kohta).

- Sellaisten kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta, joita koskevaan takaisinottopyyntöön Ukraina on vastannut myöntävästi, se hyväksyy EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan maastapoistamista varten (3 artiklan 4 kohta).

- Sopimukseen sisältyy kauttakulkua koskeva jakso (10 ja 11 artikla sekä lisäksi liite 6).

- Sopimuksen III jaksossa (6–9 artikla sekä liitteet 1–5) annetaan takaisinottomenettelyä (takaisinottopyyntö, todisteet, määräajat, siirtoa koskevat

yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat) koskevat tekniset määräykset. Menettelyt ovat osin joustavia, koska takaisinottomenettely on tarpeeton, jos takaisinotettavalla henkilöllä on takaisinottavan valtion myöntämä voimassa oleva passi tai jos hän on kolmannen maan kansalainen ja hänellä on takaisinottavan valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa (5 artiklan 2 kohta). Sopimuksen 5 artiklan 3 kohtaan sisältyy toinen tärkeä menettelysäännös, joka koskee ns. nopeutettua menettelyä. Tätä menettelyä sovelletaan henkilöihin, jotka on otettu kiinni joko ns. rajavyöhykkeellä eli alueella, joka ulottuu enintään 30 kilometrin päähän jäsenvaltion ja Ukrainan välisestä yhteisestä maarajasta, tai jäsenvaltiossa taikka Ukrainassa sijaitsevan sataman tai kansainvälisen lentoaseman alueella. Nopeutetussa menettelyssä takaisinottopyyntö on esitettävä ja siihen on vastattava kahden työpäivän kuluessa. Tavanomaisessa menettelyssä määräaika vastaamiselle on 14 kalenteripäivää, ja sitä voidaan pidentää enintään 60 kalenteripäivään asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

- Sopimuksen 12–14 artiklassa annetaan kuluja, tietosuojaa ja sopimuksen suhdetta muihin kansainvälisiin velvoitteisiin koskevat määräykset.

- Sopimuksen 15 artiklassa määrätään perustettavan sekakomitean kokoonpanosta, tehtävistä ja valtuuksista.

- Jotta tämä sopimus voitaisiin panna täytäntöön käytännössä, 16 artiklassa annetaan Ukrainalle ja yksittäisille jäsenvaltioille mahdollisuus tehdä kahdenvälisiä täytäntöönpanopöytäkirjoja. Kahdenvälisten täytäntöönpanopöytäkirjojen ja tämän sopimuksen välistä suhdetta selvitetään 17 artiklan 1 kohdassa.

- Loppumääräyksissä (18–21 artikla) annetaan sopimuksen voimaantuloa, kestoa, mahdollista muuttamista, päättymistä ja sopimuksen liitteiden oikeudellista asemaa koskevat säännöt.

- Tanskan erityisasemaa käsitellään sopimuksen johdanto-osassa, 1 artiklan b alakohdassa, 18 artiklan 2 kohdassa ja sopimuksen liitteenä olevassa yhteisessä julistuksessa. Norjan ja Islannin tiivis sitoutuminen Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen mainitaan sopimuksen liitteenä olevassa yhteisessä julistuksessa.

III. PÄÄTELMÄT

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto:

- päättää, että sopimus allekirjoitetaan yhteisön nimissä, ja valtuuttaa neuvoston puheenjohtajan nimeämään henkilön tai henkilöt, jo(i)lla on valtuutus allekirjoittaa sopimus yhteisön puolesta;

- hyväksyy Euroopan parlamenttia kuultuaan liitteenä olevan Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen takaisinottosopimuksen.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen takaisinottosopimuksen allekirjoittamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[1],

SEKÄ KATSOO SEURAAVAA:

(1) Neuvosto valtuutti 13 päivänä kesäkuuta 2002 tekemällään päätöksellä komission neuvottelemaan Euroopan yhteisön ja Ukrainan välillä tehtävästä takaisinottoa koskevasta sopimuksesta.

(2) Sopimuksesta käytiin neuvotteluja 18 päivän marraskuuta 2002 ja 10 päivän lokakuuta 2006 välisenä aikana.

(3) Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 2006 parafoitu sopimus olisi allekirjoitettava, jotta se voidaan tehdä lopullisesti myöhemmin.

(4) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen, eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen,

[1] EUVL C ….

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

Ainoa artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa Euroopan yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Ukrainan välinen takaisinottosopimus, jotta se voidaan tehdä lopullisesti myöhemmin.

Tehty Brysselissä … päivänä … kuuta 2007.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

2007/0071 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen takaisinottosopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[2],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[3],

SEKÄ KATSOO SEURAAVAA:

(1) Komissio on neuvotellut Euroopan yhteisön puolesta takaisinottosopimuksen Ukrainan kanssa.

(2) Tämä sopimus on allekirjoitettu Euroopan yhteisön puolesta [...] 2006, jotta se voidaan tehdä lopullisesti myöhemmin [...] tehdyn neuvoston päätöksen ..../..../EY mukaisesti.

(3) Sopimus olisi hyväksyttävä.

(4) Sopimuksella perustetaan takaisinottoa käsittelevä sekakomitea, joka voi vahvistaa oman työjärjestyksensä. On aiheellista säätää tässä tapauksessa yksinkertaistetun menettelyn noudattamisesta yhteisön kannan vahvistamisessa.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

---

2 EUVL C ….

3

(7) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen, eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään täten yhteisön puolesta takaisinottoa koskeva Euroopan yhteisön ja Ukrainan välinen sopimus.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja antaa sopimuksen 20 artiklan 2 kohdassa määrätyn ilmoituksen[4].

3 artikla

Komissio edustaa yhteisöä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana sopimuksen 15 artiklalla perustetussa takaisinottoa käsittelevässä sekakomiteassa.

4 artikla

Komissio vahvistaa takaisinottoa käsittelevässä sekakomiteassa esitettävän yhteisön kannan sopimuksen 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitetusta komitean työjärjestyksestä kuultuaan asiasta neuvoston nimeämää erityiskomiteaa.

5 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä … päivänä … kuuta 2007

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[4] Neuvoston pääsihteeristö julkaisee takaisinottosopimuksen voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Liite

EUROOPAN YHTEISÖN JA UKRAINAN VÄLINEN TAKAISINOTTOSOPIMUS

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä ’yhteisö’,

ja

UKRAINA, jotka

ovat vakaasti päättäneet lujittaa yhteistyötään torjuakseen laitonta maahanmuuttoa entistä tehokkaammin,

ovat huolissaan järjestäytyneiden rikollisryhmien toiminnan lisääntymisestä maahanmuuttajien salakuljetuksessa sekä muusta tähän liittyvästä rikollisesta toiminnasta,

haluavat ottaa käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti ja vastavuoroisuutta noudattaen nopeat ja toimivat menettelyt sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi ja palauttamiseksi turvallisesti ja sääntöjenmukaisesti, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon ja maassa oleskelun edellytyksiä Ukrainan tai jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion alueella, ja helpottaa tällaisten henkilöiden kauttakulkua yhteistyön hengessä,

katsovat, että Ukrainan ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden olisi asiaankuuluvissa tapauksissa parhaansa mukaan pyrittävä lähettämään alueelleen laittomasti tulleet kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt takaisin alkuperävaltioon tai asuinvaltioon,

tunnustavat, että ihmisoikeuksia ja perusvapauksia on suojeltava, ja *korostavat*, että tämä sopimus ei rajoita yhteisön, Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Ukrainan oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka johtuvat 10 päivänä joulukuuta 1948 annetusta ihmisoikeuksien yleismaailmallisesta julistuksesta ja kansainvälisestä oikeudesta, erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta, 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä pakolaisten oikeusasemaa koskevasta yleissopimuksesta ja 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdystä pakolaisten oikeusasemaa koskevasta pöytäkirjasta, 19 päivänä joulukuuta 1966 tehdystä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevasta kansainvälisestä yleissopimuksesta ja luovuttamista koskevista kansainvälisistä yleissopimuksista,

ottavat huomioon, että Ukrainan ja yhteisön yhteistyö takaisinottoa ja niiden välistä matkustamista koskevissa asioissa on yhteisen edun mukaista,

ottavat huomioon, että tämän sopimuksen määräyksiä, jotka sisältyvät Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston soveltamisalaan, ei sovelleta Tanskan kuningaskuntaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

a) ’*sopimuspuolilla*’ Ukrainaa ja yhteisöä;

b) ’*jäsenvaltiolla*’ Euroopan unionin jäsenvaltiota, Tanskan kuningaskuntaa lukuun ottamatta;

c) *’jäsenvaltion kansalaisella*’ henkilöä, jolla on jäsenvaltion kansalaisuus, sellaisena kuin se määritellään yhteisön tarpeita varten;

d) ’*Ukrainan kansalaisella*’ henkilöä, jolla on Ukrainan kansalaisuus;

e) ’*kolmannen maan kansalaisella*’ henkilöä, jolla on jonkin muun valtion kuin Ukrainan tai jäsenvaltion kansalaisuus;

f) ’*kansalaisuudettomalla henkilöllä*’ henkilöä, jolla ei ole kansalaisuutta;

g) ’*oleskeluluvalla*’ Ukrainan tai jonkin jäsenvaltion myöntämää millaista tahansa lupaa, joka oikeuttaa henkilön oleskelemaan asianomaisen valtion alueella. Sillä ei tarkoiteta määräaikaisia lupia oleskella alueella turvapaikkahakemusta, pakolaisasemaa koskevaa hakemusta tai oleskelulupahakemusta käsiteltäessä;

h) ’*viisumilla*’ Ukrainan tai jonkin jäsenvaltion myöntämää lupaa tai tekemää päätöstä, jolla sallitaan henkilön saapua asianomaisen valtion alueelle tai kulkea sen kautta. Sillä ei tarkoiteta lentoaseman kauttakulkuviisumeita.

(i) ’*pyynnön esittävällä valtiolla*’ ja ’*pyynnön esittäneellä valtiolla*’ valtiota (Ukrainaa tai jotakin jäsenvaltiota), joka on tämän sopimuksen 5 artiklan mukaisen takaisinottopyynnön tai 11 artiklan mukaisen kauttakulkupyynnön esittäjä;

j) ’*pyynnön vastaanottavalla valtiolla*’ ja ’*pyynnön vastaanottaneella valtiolla*’ valtiota (Ukrainaa tai jotakin jäsenvaltiota), jolle tämän sopimuksen 5 artiklan mukainen takaisinottopyyntö tai 11 artiklan mukainen kauttakulkupyyntö on osoitettu;

k) ’*toimivaltaisella viranomaisella*’ Ukrainan tai jonkin jäsenvaltion kansallista viranomaista, joka vastaa tämän sopimuksen täytäntöönpanosta sopimuksen 16 artiklan mukaisesti;

l) ’*rajavyöhykkeellä*’ aluetta, joka ulottuu enintään 30 kilometrin päähän jäsenvaltion ja Ukrainan välisestä yhteisestä maarajasta, tai jäsenvaltiossa taikka Ukrainassa olevaa satama-aluetta, tullin alueet mukaan luettuina, tai kansainvälisen lentoaseman aluetta.

I JAKSO. TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

2 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

(1) Pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio ottaa pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä, ja edellyttämättä muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia, takaisin kaikki henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon tai oleskelun edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella, jos tämän sopimuksen 6 artiklan mukaisesti esitetään näyttö siitä, että asianomaiset henkilöt ovat pyynnön vastaanottaneen valtion kansalaisia.

Sama koskee myös sellaisia henkilöitä, jotka tultuaan pyynnön esittäneen valtion alueelle ovat luopuneet pyynnön vastaanottaneen valtion kansalaisuudesta mutta eivät ole saaneet pyynnön esittäneen valtion kansalaisuutta.

(2) Pyynnön vastaanottanut valtio myöntää takaisinotettavalle henkilölle tarpeen mukaan viipymättä matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Matkustusasiakirja myönnetään takaisinotettavan henkilön tahdosta riippumatta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, pyynnön vastaanottanut valtio pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa. Jos pyynnön vastaanottanut valtio ei ole 14 vuorokauden kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, pidentänyt sen voimassaoloaikaa tai tarvittaessa uusinut sitä, pyynnön vastaanottaneen valtion katsotaan hyväksyvän matkustusasiakirjan, jonka voimassaolo on päättynyt.

3 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

(1) Pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio ottaa pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä, ja edellyttämättä muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia, takaisin sellaiset kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon tai oleskelun edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella, jos tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti esitetään näyttö siitä, että

a) asianomaiset henkilöt ovat tulleet jäsenvaltion alueelle laittomasti suoraan Ukrainan alueelta tai Ukrainan alueelle suoraan jäsenvaltion alueelta;

tai

b) asianomaisilla henkilöillä oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottaneen valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa;

tai

c) asianomaisilla henkilöillä oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottaneen valtion myöntämä voimassa oleva viisumi ja he tulivat pyynnön esittäneen valtion alueelle suoraan pyynnön vastaanottaneen valtion alueelta.

(2) Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta:

a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut pyynnön vastaanottaneen valtion kansainvälisen lentoaseman kautta; tai

b) pyynnön esittänyt valtio on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle ennen kyseisen henkilön saapumista jäsenvaltion alueelle tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, paitsi jos

- kyseisellä henkilöllä on pyynnön vastaanottaneen valtion myöntämä viisumi tai oleskelulupa, jonka voimassaoloaika on pidempi; tai

- pyynnön esittäneen valtion myöntämä viisumi tai oleskelulupa on saatu väärennettyjen asiakirjojen perusteella.

c) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei tarvitse viisumia tullessaan pyynnön esittäneen valtion alueelle.

(3) Jos on kyse jäsenvaltioista, 1 kohdan b ja/tai c alakohdassa tarkoitettu takaisinottovelvollisuus koskee viisumin tai oleskeluluvan myöntänyttä jäsenvaltiota. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan, 1 kohdan b ja/tai c alakohdassa tarkoitettu takaisinottovelvollisuus koskee jäsenvaltiota, joka on myöntänyt kauemmin voimassa olevan asiakirjan, tai jos yhden tai useamman asiakirjan voimassaolo on jo päättynyt, velvollisuus koskee jäsenvaltiota, jonka myöntämä asiakirja on yhä voimassa. Jos kaikkien asiakirjojen voimassaolo on jo päättynyt, 1 kohdan b ja/tai c alakohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuus koskee jäsenvaltiota, joka on myöntänyt asiakirjan, jonka voimassaolo on päättynyt viimeksi. Jos kyseisellä henkilöllä ei ole mitään mainituista asiakirjoista, 1 kohdassa tarkoitettu takaisinottovelvollisuus koskee jäsenvaltiota, josta henkilö on viimeksi poistunut.

4) Kun pyynnön vastaanottanut valtio on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön, pyynnön esittänyt jäsenvaltio myöntää henkilölle, jonka takaisinotto on hyväksytty, pyynnön vastaanottaneen valtion tunnustaman matkustusasiakirjan. Jos pyynnön esittänyt valtio on EU:n jäsenvaltio, matkustusasiakirja on 30 päivänä marraskuuta 1994 annetussa neuvoston suosituksessa olevan mallin mukainen EU:n vakiomuotoinen matkustusasiakirja karkottamista varten (liite 7). Jos pyynnön esittänyt valtio on Ukraina, matkustusasiakirja on Ukrainan paluutodistus (liite 8).

4 artikla

Erehdyksessä tapahtunut takaisinotto

Pyynnön esittänyt valtio ottaa takaisin pyynnön vastaanottaneen valtion takaisinottaman henkilön, jos kyseisen henkilön siirtoa seuraavien kolmen kuukauden kuluessa todetaan, että tämän sopimuksen 2–5 artiklassa vahvistetut edellytykset eivät täyty.

Tällaisissa tapauksissa sovelletaan tähän sopimukseen sisältyviä, menettelyä koskevia määräyksiä tarpeellisin muutoksin, ja lisäksi pyynnön vastaanottanut valtio ilmoittaa kaikki käytettävissä olevat tiedot takaisinotettavan henkilön todellisesta henkilöllisyydestä ja kansalaisuudesta.

II jakso. Takaisinottomenettely

5 artikla

Takaisinottopyyntö

(1) Ellei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen velvollisuuksien perusteella takaisinotettavan henkilön siirtäminen edellyttää takaisinottopyynnön esittämistä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

(2) Jos takaisinotettavalla henkilöllä on voimassa oleva matkustusasiakirja tai henkilötodistus ja, jos hän on kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö, takaisinottavan valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa, pyynnön esittävän valtion ei tarvitse esittää pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle takaisinottopyyntöä tai kirjallista ilmoitusta hänen siirtämistään varten.

3) Jos henkilö on otettu kiinni pyynnön esittävän valtion rajavyöhykkeellä 48 tunnin kuluessa siitä, kun hän on ylittänyt valtion rajan (satamat ja lentoasemat mukaan luettuina) laittomasti suoraan pyynnön vastaanottavan valtion alueelta, pyynnön esittävä valtio voi esittää takaisinottopyynnön kahden päivän kuluessa kyseisen henkilön kiinniotosta (nopeutettu menettely), rajoittamatta kuitenkaan 2 kohdan soveltamista.

(4) Takaisinottopyynnössä on oltava seuraavat tiedot:

a) kaikki takaisinotettavasta henkilöstä saatavilla olevat henkilötiedot (esim. etunimet, sukunimet, syntymäaika ja -paikka, sukupuoli ja viimeisin kotipaikka);

b) kansalaisuutta koskeva näyttö, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytykset.

(5) Takaisinottopyynnössä on tarvittaessa oltava myös seuraavat tiedot:

a) tieto siitä, että siirrettävä henkilö saattaa tarvita apua tai hoitoa, mikäli henkilö on nimenomaan antanut luvan tiedon välittämiseen;

b) tieto muusta suoja- tai turvatoimenpiteestä, joka saattaa olla tarpeen yksittäisessä siirtotapauksessa.

(6) Takaisinottopyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteenä 5.

6 artikla

Kansalaisuutta koskeva näyttö

(1) Tämän sopimuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pyynnön vastaanottaneen valtion kansalaisuus voidaan:

a) osoittaa millä tahansa tämän sopimuksen liitteessä 1 luetelluista asiakirjoista myös niiden voimassaolon päätyttyä. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, pyynnön vastaanottanut valtio tunnustaa kansalaisuuden ilman lisätutkimuksia. Kansalaisuutta koskevaa näyttöä ei voida esittää väärennetyillä asiakirjoilla.

b) todeta minkä tahansa tämän sopimuksen liitteessä 2 luetellun asiakirjan perusteella myös niiden voimassaolon päätyttyä. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, pyynnön vastaanottanut valtio katsoo kansalaisuuden tulleen todetuksi, ellei se voi toisin todistaa tutkittuaan asiaa yhdessä pyynnön esittäneen valtion toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Kansalaisuutta ei voida todeta väärennettyjen asiakirjojen perusteella.

(2) Jos mitään liitteissä 1 ja 2 luetelluista asiakirjoista ei voida esittää, pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltaiset diplomaattiedustustot kuulevat takaisinotettavaa henkilöä 10 vuorokauden kuluessa tämän kansalaisuuden todentamiseksi. Määräaika alkaa takaisinottopyynnön vastaanottamisesta.

7 artikla

Kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskeva näyttö

(1) Tämän sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytykset voidaan:

a) osoittaa millä tahansa tämän sopimuksen liitteessä 3 a luetelluista asiakirjoista. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, pyynnön vastaanottanut valtio tunnustaa laittoman maahantulon pyynnön esittäneen valtion alueelle (tai jäsenvaltioiden alueelle, jos pyynnön vastaanottanut valtio on Ukraina) sen alueen kautta.

b) todeta minkä tahansa tämän sopimuksen liitteessä 3 b mainitun asiakirjan perusteella. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, pyynnön vastaanottanut valtio tutkii asian ja antaa vastauksensa 20 vuorokauden kuluessa. Jos vastaus on myönteinen tai jos vastausta ei anneta määräaikaan mennessä, pyynnön vastaanottanut valtio tunnustaa laittoman maahantulon pyynnön esittäneen valtion alueelle (tai jäsenvaltioiden alueelle, jos pyynnön vastaanottanut valtio on Ukraina) sen alueen kautta.

(2) Tämän sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu laiton maahantulo pyynnön esittäneen valtion alueelle todetaan asianomaisen henkilön matkustusasiakirjoista, joista puuttuu pyynnön esittäneen valtion alueelle saapumisen edellyttämä viisumi tai muu oleskelulupa. Myös pyynnön esittävän valtion ilmoitusta siitä, että asianomaiselta henkilöltä on todettu puuttuvan tarvittavat matkustusasiakirjat, viisumi tai oleskelulupa, pidetään lähtökohtaisesti näyttönä laittomasta maahantulosta, oleskelusta tai asumisesta.

(3) Tämän sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytykset voidaan:

a) osoittaa millä tahansa tämän sopimuksen liitteessä 4 a luetelluista asiakirjoista. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, pyynnön vastaanottanut valtio tunnustaa ilman lisätutkimuksia henkilön asuvan alueellaan.

b) todeta minkä tahansa tämän sopimuksen liitteessä 4 b mainitun asiakirjan perusteella. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, pyynnön vastaanottanut valtio tutkii asian ja antaa vastauksensa 20 vuorokauden kuluessa. Jos vastaus on myönteinen tai jos ei toisin osoiteta tai jos vastausta ei anneta määräaikaan mennessä, pyynnön vastaanottanut valtio tunnustaa asianomaisten henkilöiden oleskelun alueellaan.

(4) Näyttöä kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksistä ei voida esittää väärennetyillä asiakirjoilla.

8 artikla

Määräajat

(1) Takaisinottopyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun pyynnön esittävän valtion viranomainen on saanut tietää, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei ole täyttänyt tai ei enää täytä maahantulolle, oleskelulle tai asumiselle asetettuja edellytyksiä.

Takaisinottovelvollisuutta ei ole, jos tällaisia henkilöitä koskeva takaisinottopyyntö esitetään mainitun määräajan päätyttyä. Jos pyyntöä ei voida oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi esittää ajoissa, määräaikaa pidennetään pyynnöstä enintään 30 vuorokauteen.

(2) Takaisinottopyyntöön on 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 7 artiklan 3 kohdan b alakohdassa mainittuja poikkeavia määräaikoja lukuun ottamatta vastattava ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa 14 vuorokauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos pyyntöön ei voida oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi vastata ajoissa, määräaikaa pidennetään asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä kaikissa tapauksissa enintään 30 vuorokauteen.

(3) Jos takaisinottopyyntö on esitetty nopeutetussa menettelyssä (5 artiklan 3 kohta), pyyntöön on vastattava kahden työpäivän kuluessa siitä päivästä, jona pyyntö on

vastaanotettu. Pyyntöön vastaamisen määräaikaa voidaan tarvittaessa pidentää yhdellä työpäivällä pyynnön vastaanottaneen valtion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, jos pyynnön esittänyt valtio tämän hyväksyy.

(4) Jos vastausta ei ole annettu tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen puitteissa, katsotaan, että siirtoon on suostuttu.

(5) Pyynnön esittäneelle valtiolle on ilmoitettava takaisinoton epäämisen syyt.

(6) Kun suostumus on annettu tai kun 2 kohdassa vahvistetut määräajat ovat umpeutuneet, asianomainen henkilö siirretään viipymättä noudattaen tämän sopimuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja järjestelyjä, joista toimivaltaiset viranomaiset ovat sopineet. Määräaikaa voidaan pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä pidentää ajalla, joka tarvitaan siirron oikeudellisten tai käytännön esteiden ratkaisemiseen.

9 artikla

Siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat

(1) Ennen kuin henkilö siirretään, pyynnön esittäneen valtion ja pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltaiset viranomaiset sopivat kirjallisesti etukäteen siirtoajankohtaan, maahantulopaikkaan, mahdolliseen saattamiseen ja muihin siirtoon liittyviin seikkoihin liittyvistä järjestelyistä.

(2) Siirtämiseen voidaan käyttää mitä tahansa kuljetustapaa, niin ilma-, maa- kuin merikuljetustakin. Ilmateitse tapahtuvassa siirtämisessä ei edellytetä pyynnön esittäneen valtion tai pyynnön vastaanottaneen valtion kansallisten lentoyhtiöiden tai henkilöstön käyttöä, ja siihen voidaan käyttää sekä reitti- että tilauslentoa. Jos tarvitaan saattaja, tämän ei tarvitse olla pyynnön esittäneen valtion toimivaltainen henkilö, vaan riittää, että tämä on Ukrainan tai minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltainen henkilö.

III JAKSO.

KAUTTAKULKU

10 artikla

Periaatteet

(1) Jäsenvaltiot ja Ukraina pyrkivät rajoittamaan kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun tapauksiin, joissa kyseisiä henkilöitä ei voida palauttaa suoraan määrävaltioon.

(2) Pyynnön vastaanottanut valtio sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta, jos asianomaisten henkilöiden jatkokuljetus mahdollisten muiden kauttakulkuvaltioiden kautta ja takaisinotto määrävaltioon on taattu.

(3) Kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulku toteutetaan saattajaa käyttäen, jos pyynnön vastaanottanut valtio tätä pyytää. Menettelyt, joita saattajaa käyttäen toteutettavissa kauttakuluissa noudatetaan, vahvistetaan 16 artiklassa tarkoitetuissa täytäntöönpanopöytäkirjossa.

(4) Pyynnön vastaanottanut valtio voi evätä kauttakulun:

a) jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on todellisessa vaarassa joutua kidutetuksi tai epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi, saada kuolemanrangaistuksen tai joutua vainotuksi rodun, uskonnon, kansalaisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisten mielipiteiden vuoksi määrävaltiossa tai jossakin muussa kauttakulkuvaltiossa; tai

b) jos kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä vastaan aiotaan panna vireille rikosoikeudenkäynti tai hänelle aiotaan langettaa seuraamuksia pyynnön vastaanottaneessa valtiossa tai jossakin muussa kauttakulkuvaltiossa; tai

c) pyynnön vastaanottaneen valtion kansanterveyteen, kansalliseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen tai muihin kansallisiin etuihin liittyvistä syistä.

(5) Pyynnön vastaanottanut valtio voi peruuttaa minkä tahansa myönnetyn luvan, jos tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetut olosuhteet syntyvät tai ilmenevät myöhemmin ja estävät kauttakulun toteuttamisen taikka jos jatkoyhteys mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin tai takaisinotto määrävaltioon ei ole enää taattu.

11 artikla

Kauttakulkumenettely

(1) Kauttakulkua koskeva pyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisena ja siinä on oltava seuraavat tiedot:

a) kauttakulkutapa (ilmateitse, maitse tai meritse), kauttakulkureitti, mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot ja lopullinen määrävaltio;

b) asianomaisen henkilön henkilötiedot (etunimi, sukunimi, tyttönimi, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet, syntymäaika, sukupuoli ja mahdollisuuksien mukaan syntymäpaikka, kansalaisuus, kieli sekä matkustusasiakirjan laji ja numero);

c) suunniteltu maahantulopaikka, kauttakulun ajankohta ja mahdollinen saattajien käyttö;

d) ilmoitus siitä, että pyynnön esittävä valtio katsoo 10 artiklan 2 kohdan mukaisten edellytysten täyttyvän ja ettei ole tiedossa syytä 10 artiklan 4 kohdan mukaiselle kauttakulun epäämiselle.

Kauttakulkupyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteessä 6.

(2) Pyynnön vastaanottanut valtio ilmoittaa kirjallisesti pyynnön esittäneelle valtiolle 10 vuorokauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta suostumuksensa kauttakulkuun sekä vahvistaa maahantulopaikan ja suunnitellun ajankohdan tai ilmoittaa kyseiselle valtiolle kauttakulkupyynnön epäämisestä perusteluineen.

(3) Jos kauttakulku tapahtuu ilmateitse, takaisinotettava henkilö ja mahdolliset saattajat vapautetaan velvollisuudesta hankkia lentokentän kauttakulkuviisumi.

(4) Pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltaiset viranomaiset avustavat keskinäisen neuvonpidon mukaisesti kauttakulussa erityisesti huolehtimalla kyseisten henkilöiden valvonnasta ja antamalla käyttöön tätä varten tarvittavat välineet.

IV jakso

Kustannukset

12 artikla

Kuljetus- ja kauttakulkukustannukset

Pyynnön esittänyt valtio vastaa kaikista tämän sopimuksen mukaisesta takaisinotosta ja kauttakulusta aiheutuvista kuljetuskustannuksista pyynnön vastaanottaneen valtion rajanylityspaikkaan saakka, kuten myös tämän sopimuksen 4 artiklan nojalla tapahtuvaan henkilöiden paluuseen liittyvistä pyynnön vastaanottaneelle valtiolle aiheutuvista kuljetus- ja ylläpitokustannuksista. Tämä ei kuitenkaan vaikuta jäsenvaltioiden ja Ukrainan toimivaltaisten viranomaisten oikeuteen periä kyseiset kustannukset asianomaisilta henkilöiltä tai kolmansilta.

V jakso

Tietosuoja ja rajoittamattomuuslauseke

13 artikla

Tietosuoja

Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos joko Ukrainan tai jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset noudattavat tietojen luovuttamisessa ja käsittelyssä asiaa koskevaa Ukrainan lainsäädäntöä, ja jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset noudattavat direktiivin 95/46/EY säännöksiä sekä kyseisen direktiivin nojalla annettua oman jäsenvaltionsa kansallista lainsäädäntöä.

Lisäksi noudatetaan seuraavia periaatteita:

(a) Henkilötietoja on käsiteltävä asiallisesti ja lainsäädäntöä noudattaen.

(b) Henkilötietojen keräämisen erikseen määritellyn, nimenomaisen ja perustellun tarkoituksen on oltava tämän sopimuksen täytäntöönpaneminen, eikä tietoja luovuttava tai vastaanottava viranomainen saa myöhemmin käsitellä niitä tämän tarkoituksen kanssa ristiriitaisella tavalla.

(c) Henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eikä niitä saa olla liikaa suhteessa niiden keräämistarkoitukseen ja/tai myöhempään käsittelytarkoitukseen; ainoastaan seuraavia henkilötietoja voidaan luovuttaa:

– siirrettävän henkilön tarkat henkilötiedot (etunimet, sukunimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet, sukupuoli, siviilisääty, syntymäaika ja -paikka, nykyinen ja mahdollinen aikaisempi kansalaisuus),

– passi, henkilötodistus tai ajokortti ja muut henkilöllisyyttä osoittavat ja matka-asiakirjat (numero, voimassaoloaika, myöntämispäivämäärä, asiakirjan myöntänyt viranomainen ja myöntämispaikka),

– pysähtymispaikat ja matkareitit,

– muut tiedot siirrettävän henkilön tunnistamiseksi tai tämän sopimuksen mukaisten takaisinottoedellytysten tarkastelemiseksi.

(d) Henkilötietojen on oltava paikkansapitäviä ja tarvittaessa ajan tasalla pidettyjä.

(e) Henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai joita varten niitä myöhemmin käsitellään.

(f) Sekä henkilötiedot luovuttavan toimivaltaisen viranomaisen että tiedot vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet henkilötietojen oikaisemiseksi tai tuhoamiseksi taikka niihin pääsyn estämiseksi, jos tietojen käsittely ei ole tämän artiklan määräysten mukaista, erityisesti siitä syystä, että tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia tai paikkansapitäviä tai että tietoja on käsittelyn tarkoituksen kannalta liikaa. Tietojen oikaisusta, tuhoamisesta tai niihin pääsyn estämisestä on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle.

(g) Henkilötiedot vastaanottaneen viranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tiedot luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä ja niiden avulla saaduista tuloksista.

(h) Henkilötietoja voidaan luovuttaa vain toimivaltaisille viranomaisille. Tietojen välittäminen edelleen muille tahoille

edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa suostumusta.

(i) Henkilötiedot luovuttaneella viranomaisella ja tiedot vastaanottaneella viranomaisella on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

14 artikla

Rajoittamattomuuslauseke

(1) Tämä sopimus ei rajoita sellaisten yhteisöön, jäsenvaltioihin ja Ukrainaan sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti sellaisista kansainvälisistä yleissopimuksista tai sopimuksista, joiden sopimuspuolia ne ovat, johdanto-osassa mainitut mukaan luettuina.

(2) Mikään tässä sopimuksessa ei estä henkilön palauttamista muuta virallista tai epävirallista järjestelyä noudattaen.

VI jakso

Täytäntöönpano ja soveltaminen

15 artikla

Takaisinoton sekakomitea

(1) Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä apua tämän sopimuksen soveltamisessa ja tulkinnassa. Tätä varten ne perustavat takaisinoton sekakomitean, jäljempänä ’komitea’, jolla on seuraavat tehtävät ja valtuudet:

a) tämän sopimuksen soveltamisen valvonta ja säännöllinen tietojenvaihto yksittäisten jäsenvaltioiden ja Ukrainan 16 artiklan nojalla laatimista täytäntöönpanopöytäkirjoista;

b) ehdotusten valmistelu ja suositusten antaminen tämän sopimuksen muuttamisesta;

c) päättäminen tämän sopimuksen yhdenmukaisen soveltamisen edellyttämistä täytäntöönpanojärjestelyistä.

(2) Komitean päätökset ovat sopimuspuolia velvoittavia.

(3) Komitea koostuu yhteisön ja Ukrainan edustajista; yhteisöä edustaa komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.

(4) Komitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.

(5) Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

16 artikla

Täytäntöönpanopöytäkirjat

(1) Ukraina ja yksittäinen jäsenvaltio voivat laatia täytäntöönpanopöytäkirjoja, joissa vahvistetaan seuraavia asioita koskevat säännöt:

a) toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen;

b) henkilöiden siirroissa käytettävät rajanylityspaikat;

c) toimivaltaisten viranomaisten välinen viestintäjärjestelmä;

d) nopeutetussa menettelyssä toteutettavaa palauttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt;

e) saattajan kanssa tapahtuvan henkilöiden palauttamisen, muun muassa saatettavien kolmansien maiden kansalaisten sekä kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun, edellytykset;

f) muut tämän sopimuksen täytäntöönpanon edellyttämät välineet ja asiakirjat;

g) tämän sopimuksen 12 artiklan soveltamiseen liittyvien kustannusten perimistavat ja -menettelyt.

(2) Edellä 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanopöytäkirjat tulevat voimaan vasta sen jälkeen, kun niistä on ilmoitettu 15 artiklassa tarkoitetulle takaisinottokomitealle.

(3) Ukraina suostuu soveltamaan jonkin jäsenvaltion kanssa laaditun täytäntöönpano-pöytäkirjan määräyksiä, jotka liittyvät 1 kohdan d, e, f tai g alakohtaan, myös suhteissaan toiseen jäsenvaltioon, jos tämä sitä pyytää.

17 artikla

Suhde jäsenvaltioiden kahdenvälisiin takaisinottosopimuksiin

(1) Ellei tämän artiklan 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tämän sopimuksen määräyksillä on etusija henkilöiden takaisinottoa koskevan kahdenvälisen sopimuksen tai muun oikeudellisesti sitovan välineen määräyksiin nähden, jonka yksittäinen jäsenvaltio ja Ukraina ovat tehneet tai saattavat tehdä 16 artiklan mukaisesti, sikäli kuin kyseisen sopimuksen tai välineen määräykset ovat ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

(2) Yksittäisen jäsenvaltion ja Ukrainan välillä tehtyihin kahdenvälisiin järjestelyihin tai muihin oikeudellisesti sitoviin välineisiin sisältyvien, kansalaisuudettomien henkilöiden ja kolmansien maiden kansalaisten takaisinottoa koskevien määräyksien soveltamista jatketaan 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kahden vuoden jakson ajan.

VII JAKSO. LOPPUMÄÄRÄYKSET

18 artikla

Alueet, joihin sopimusta sovelletaan

(1) Ellei tämän artiklan 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, jolla sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, ja Ukrainan alueeseen.

(2) Tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueeseen.

19 artikla

Sopimuksen muuttaminen

Sopimuspuolet voivat yhteisymmärryksessä muuttaa tai täydentää tätä sopimusta. Muutokset ja täydennykset laaditaan erillisten pöytäkirjojen muodossa, ja ne ovat erottamaton osa tätä sopimusta. Pöytäkirjat tulevat voimaan tämän sopimuksen 20 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

20 artikla

Voimaantulo, kesto ja voimassaolon päättyminen

(1) Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen.

(2) Ellei tämän artiklan 3 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tämä sopimus tulee voimaan toisen sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätökseen 1 kohdassa tarkoitetut menettelyt.

(3) Tämän sopimuksen 3 artiklassa määrättyjä velvollisuuksia aletaan soveltaa vasta kahden vuoden kuluttua tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta päivästä. Noiden kahden vuoden aikana kyseisiä artikloja sovelletaan ainoastaan kansalaisuudettomiin henkilöihin sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisiin, joiden kanssa Ukrainalla on kahdenvälinen takaisinottosopimus tai muu takaisinottojärjestely. Kuten 17 artiklan 2 kohdassa määrätään, yksittäisen jäsenvaltion ja Ukrainan välillä tehtyihin kahdenvälisiin järjestelyihin tai muihin oikeudellisesti sitoviin välineisiin sisältyvien, kansalaisuudettomien henkilöiden ja kolmansien maiden kansalaisten takaisinottoa koskevien määräyksien soveltamista jatketaan noiden kahden vuoden ajan.

(4) Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi.

(5) Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta virallisesti toiselle sopimuspuolelle. Tämän sopimuksen soveltaminen päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisen ilmoituksen tekemisestä.

21 artikla

Liitteet

Liitteet 1–8 ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

Tehty .....ssa .... päivänä .....kuuta vuonna .... kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja ukrainan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Euroopan yhteisön puolesta	Ukrainan puolesta
(…)	(…)

Liite 1

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joilla

KANSALAISUUS VOIDAAN OSOITTAA

(6 ARTIKLAN 1 KOHDAN A ALAKOHTA)

– mikä tahansa passi (kansallinen passi, diplomaattipassi, virkapassi, seuruepassi ja passin korvaava asiakirja, mukaan lukien lapsipassi)

– kansallinen henkilökortti (mukaan lukien määräaikaiset ja tilapäiset kortit)

– sotilaspassi ja asevoimien henkilökortti

– merimieskirja, laivurin palvelukortti tai merimiespassi

– todistus kansalaisuudesta ja muu virallinen asiakirja, josta ilmenee asianomaisen henkilön kansalaisuus

Liite 2

**YHTEINEN LUETTELO ASIAKIRJOISTA,
JOILLA KANSALAISUUS VOIDAAN OSOITTAA**

(6 ARTIKLAN 1 KOHDAN B ALAKOHTA)

– jonkin tämän sopimuksen liitteessä 1 luetellun asiakirjan valokopio

– ajokortti tai sen valokopio

– syntymätodistus tai sen valokopio

– yrityksen henkilöstökortti tai sen valokopio

– todistajanlausunto

– asianomaisen henkilön kirjallinen lausunto ja hänen puhumansa kieli, mukaan lukien henkilön kansallisuuden toteamiseksi tehdyn virallisen testauksen tulos; tässä liitteessä ’virallisella testauksella’ tarkoitetaan pyynnön esittäneen valtion viranomaisten teettämää tai suorittamaa testausta, jonka pyynnön vastaanottanut valtio on vahvistanut

– muu asiakirja, jonka avulla asianomaisen henkilön kansalaisuus voidaan todeta

Liite 3

**YHTEINEN LUETTELO ASIAKIRJOISTA,
JOTKA KOSKEVAT KOLMANNEN MAAN KANSALAISUUTTA TAI KANSALAISUUDETTOMUUTTA**

(7 ARTIKLAN 1 KOHTA)

Liite 3 a

– nopeutettua menettelyä varten annettu virallinen lausunto erityisesti valtuutetulta rajaviranomaiselta, joka voi todistaa asianomaisen henkilön ylittäneen rajan suoraan pyynnön vastaanottaneesta valtiosta pyynnön esittäneen valtion alueelle

– asianomaisen henkilön nimelle kirjoitettu lento-, juna-, bussi- tai laivalippu, joka osoittaa hänen oleskelleen pyynnön vastaanottaneen valtion alueella ja hänen matkareittinsä pyynnön vastaanottaneen valtion alueelta suoraan pyynnön esittävän valtion alueelle (tai jäsenvaltion alueelle, jos pyynnön vastaanottanut valtio on Ukraina)

– lento-, juna-, bussi- tai laivamatkan matkustajaluettelo, joka osoittaa asianomaisen henkilön oleskelleen pyynnön vastaanottaneen valtion alueella ja hänen matkareittinsä pyynnön vastaanottaneen valtion alueelta suoraan pyynnön esittäneen valtion alueelle (tai jäsenvaltioon, jos pyynnön vastaanottanut valtio on Ukraina)

Liite 3 b

– virallinen lausunto erityisesti pyynnön esittäneen valtion rajaviranomaiselta ja muulta todistajalta, joka voi todistaa asianomaisen henkilön ylittäneen rajan

– mikä tahansa asiakirja, todistus tai lasku (esim. hotellilasku, lääkärin ajanvarauskortti, julkisen tai yksityisten laitoksen pääsykortti, autonvuokraussopimus, luottokorttitosite jne.), joka osoittaa selvästi, että asianomainen henkilö on oleskellut pyynnön vastaanottaneen valtion alueella

– tiedot, joista ilmenee, että asianomainen henkilö on käyttänyt matkanjärjestäjän tai matkatoimiston palveluja

– asianomaisen henkilön oikeudellisten tai hallinnollisten menettelyjen yhteydessä antama virallinen lausunto

Liite 4

**Yhteinen luettelo asiakirjoista,
jotka koskevat kolmannen maan kansalaisuutta tai kansalaisuudettomuutta**

(7 ARTIKLAN 2 KOHTA)

Liite 4 a

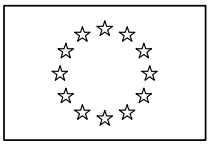
– pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva viisumi ja/tai oleskelulupa

– tulo- tai poistumisleima tai vastaava merkintä asianomaisen henkilön matkustusasiakirjassa tai muu näyttö maahantulosta tai maastapoistumisesta

Liite 4 b

Jonkin a osassa luetellun asiakirjan valokopio

Liite 5

[Ukrainan tunnus]

.....…… .....……..……

(Paikka ja päiväys)

.....…

(Pyynnön esittävän jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimi)

Viite: .....…

❑ NOPEUTETTU MENETTELY

Vastaanottaja

.....…

.....……

.....…

(Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimi)

EUROOPAN YHTEISÖN JA UKRAINAN VÄLILLÄ ..... TEHDYN TAKAISINOTTOSOPIMUKSEN 5 ARTIKLAN MUKAINEN TAKAISINOTTOPYYNTÖ

A. HENKILÖTIEDOT

Valokuva

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....……

2. Syntymänimi:

.....……

3. Syntymäaika ja -paikka:

.....……

4. Osoite alkuperävaltiossa tai asuinvaltiossa (jos tiedossa)

.....

5. Kansalaisuus ja kieli:

.....

6. Siviilisääty: □ naimisissa□ naimaton□ eronnut□ leski

Jos naimisissa:

puolison nimi..... .....……

lasten nimet ja iät.....…….

7. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.)

…….....…….

8. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....

Jos naimisissa: puolison nimi..... .....……

lasten nimet ja iät.....…….

osoite pyynnön esittävässä valtiossa:

.....……..……

B. PYYNTÖÖN LIITETTY TODISTUSAINEISTO

1.....……. .....…….

(passin numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....……. .....…….

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

2.....……. .....…….

(henkilötodistuksen numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....……. .....…….

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

3.....……. .....…….

(ajokortin numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....……. .....…….

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

4.....……. .....…….

(muun virallisen asiakirjan numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....……. .....…….

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

C. SIIRRETTÄVÄÄ HENKILÖÄ KOSKEVAT ERITYISET NÄKÖKOHDAT

1. Terveydentila

(esim. mainita erityisen sairaanhoidon tarpeesta; sairauden latinankielinen nimi):

.....……

2. Mainita, jos henkilö on erityisen vaarallinen

(esim. epäilty vakavasta rikoksesta; aggressiivinen käytös):

.....……

D. HUOMAUTUKSIA

.....……

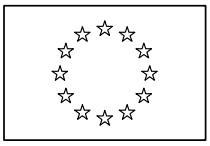
.....……

……..

.....

(Pyynnön esittävän jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen allekirjoitus)

Liite 6

[Ukrainan tunnus]

.....…… .....……..……

(Paikka ja päiväys)

.....…

(Pyynnön esittävän jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimi)

Viite: .....……

Vastaanottaja

.....…

.....……

.....…

(Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimi)

Euroopan yhteisön ja Ukrainan välillä ..... tehdyn takaisinottosopimuksen 11 artiklan mukainen
KAUTTAKULKUPYYNTÖ

A. HENKILÖTIEDOT

Valokuva

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....

2. Syntymänimi:

.....

3. Syntymäaika ja -paikka:

.....

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.)

……....

5. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....……...

6. Kansalaisuus ja kieli:

.....….....

B. *KAUTTAKULKU*

1. Kauttakulkutapa

   ❑ ilmateitse ❑ meritse ❑ maitse

2. Lopullinen määrävaltio

……

3. Muut mahdolliset kauttakulkuvaltiot

……....

4. Suunniteltu rajanylityspaikka, kauttakulkupäivä ja -aika sekä mahdolliset saattajat

……

……

……

5. Maahanpääsy taattu muihin mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin ja lopulliseen määrävaltioon
(10 artiklan 2 kohta)

   ❑ kyllä ❑ ei

6. Tiedossa syy evätä kauttakulku
(10 artiklan 4 kohta)

   ❑ kyllä ❑ ei

C. HUOMAUTUKSIA

.....

.....

.....

.....

.....

(Pyynnön esittävän valtion toimivaltaisen viranomaisen allekirjoitus) (Sinetti/leima)

Liite 7

EU:n vakiomuotoinen matkustusasiakirja karkottamista varten

(30 päivänä marraskuuta 1994 annetussa neuvoston suosituksessa olevan mallin mukainen)

Liite 8

Ukrainan paluutodistus

Ukrainan julistus

’Matkustusasiakirjalla’ tarkoitetaan Ukrainan, jonkin jäsenvaltion tai takaisin otettavan henkilön kansalaisuusvaltion tai asuinvaltion myöntämää asiakirjaa, jolla voi matkustaa ulkomaille.

Yhteinen julistus sopimuksen 2 artiklan 1 kohdasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon, että Ukrainan ja jäsenvaltioiden kansalaisuuslakien mukaan Ukrainan tai EU:n kansalainen ei voi menettää kansalaisuuttaan saamatta uutta kansalaisuutta.

Sopimuspuolet sopivat kuulevansa toisiaan hyvissä ajoin, jos tämä oikeudellinen tilanne muuttuu.

Yhteinen julistus Tanskasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon, että tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueella eikä Tanskan kuningaskunnan kansalaisiin. Tämän vuoksi on suotavaa, että Ukraina ja Tanska tekevät tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen.

Yhteinen julistus Islannista ja Norjasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon Euroopan yhteisöjen sekä Islannin ja Norjan läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn sopimukseen. Tämän vuoksi on suotavaa, että Ukraina tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Islannin ja Norjan kanssa.

Yhteinen julistus teknisestä ja taloudellisesta tuesta

Osapuolet sopivat panevansa tämän jaettuun vastuuseen, solidaarisuuteen ja tasavertaiseen kumppanuuteen perustuvan sopimuksen täytäntöön Ukrainan ja EU:n välisten muuttovirtojen hallitsemiseksi.

Tätä varten EY sitoutuu asettamaan käyttöön varoja tukeakseen Ukrainaa tämän sopimuksen täytäntöönpanossa. Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota valmiuksien kehittämiseen. Tukea annetaan osana Ukrainan avustamiseen käytettävissä olevaa rahoitusta. Siinä otetaan huomioon Ukrainalle suunnattavan avun yleiset prioriteetit ja noudatetaan EY:n ulkoisen avun täytäntöönpanosääntöjä ja menettelyjä.